

БЕКІТЕМІН

«Қарлығаш» бөбекжайы»

КМҚК директоры

Н.А.Рользинг

2025 ж.

Шахтинск қаласы білім бөлімінің «Қарлығаш» бөбекжайы» КМҚК білім беру процесінде ЕББҚ бар балаларды психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметі туралы ереже

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы ереже «Қарлығаш» бөбекжайы» КМҚК (бұдан әрі-сүйемелдеу қызметі) психологиялық - педагогикалық сүйемелдеу қызметінің қызметін реттейді.

1.2. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу білім беру процесінің барлық қатысушыларына көмек пен қолдаудың ерекше түрі болып табылады. Бұл әр баланың мүмкіндіктері мен қажеттіліктеріне сәйкес табысты оқуы мен дамуы үшін әлеуметтік-психологиялық, педагогикалық және әлеуметтік жағдайлар жасайтын мамандардың біртұтас, жүйелі ұйымдастырылған қызметі.

1.3. Сүйемелдеу қызметінің қызметі мүмкіндік береді:

1) мектепке дейінгі бейімделу қаупі бар балаларды және оқудағы қиындықтарды уақтылы анықтау;

2) тәрбиеленушілердің даму ауытқуларын еңсеруде ерте психологиялық-педагогикалық көмекті жүзеге асыру (анықталған сәттен бастап);

3) білім беру үдерісі жағдайында балалардың құқықтарын қорғау, денсаулығын сақтау және нығайту, әлеуметтендіру, тиімді дамуды қамтамасыз ету мақсатында психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді жүзеге асыру;

4) балаларды дамыту мен тәрбиелеу үшін неғұрлым қолайлы жағдайлар жасауды ескере отырып, білім беру ұйымын дамыту бағдарламаларын әзірлеуге және іске асыруға жәрдемдесу;

5) педагогтердің, тәрбиеленушілердің, ата-аналардың психологиялық-педагогикалық құзыреттілігін (психологиялық мәдениетін) арттыру;

6) оқушыларды түзету-дамыту, тәрбие жұмысы мен оқытудың нәтижелілігіне мониторингті жүзеге асыру (психологиялық-педагогикалық мониторинг).

1.4. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметі БББҰ құрылымдық бөлімшесі болып табылады, ол дамудағы ауытқуларды ерте диагностикалау және түзету, балалардың мектепке дайындығын қамтамасыз ету міндеттерін жүзеге асырады.

1.5. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің негізгі принциптері:

1) баланың дамуының кез-келген мәселесін шешудің кешенді, пәнаралық тәсілі;

2) тәрбие-білім беру процесінде баланың дамуын сүйемелдеудің үздіксіздігі;

3) сүйемелдеу процесін ақпараттық-әдістемелік қамтамасыз ету;

4) ілеспе қызметті әлеуметтік-педагогикалық және психологиялық жобалау (болжау);

5) даму мүмкіндігі шектеулі балаларды психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу жөніндегі іс-шараларға ата-аналарды, педагогикалық және балалар ұжымын белсенді тарту.

2. «Қарлығаш» бөбекжайы» КМҚК психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді ұйымдастыру:

2.1. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу облыстық психологиялық-медициналық-педагогикалық консультацияның (бұдан әрі - ОПМПК) қорытындысы мен ұсынымдары, сондай-ақ өзінің диагностикалық зерттеулерінің деректері негізінде жүзеге асырылады және оны «Қарлығаш» бөбекжайы» КМҚК штаттық мамандары (педагог-психолог, мұғалім-логопед, мұғалім-дефектолог, медицина қызметкері) жүзеге асырады.

2.2. Сүйемелдеу қызметі мамандарының кәсіби өзара іс-қимылы үшін БББҰ директорының бұйрығымен психологиялық-педагогикалық консилиум (бұдан әрі - педконсилиум) құрылады.

2.3. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметіне басшылықты «Қарлығаш» бөбекжайы» КМҚК директорының бұйрығымен тағайындалатын қызмет басшысы жүзеге асырады. Қызметтің барлық мамандары лауазымдық нұсқаулықтар мен функционалдық міндеттерге сәйкес сүйемелдеу бойынша бірлескен қызметті жүзеге асырады. Қызметке тар мамандар, тәрбиешілер, ата-аналар тартылуы мүмкін.

2.4. Өз қызметінде психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу қызметі Балалардың құқықтарын қорғау саласындағы халықаралық актілерді басшылыққа алады: БҰҰ Бала құқықтары туралы Конвенциясы, БҰҰ мүгедектердің құқықтары туралы Декларациясы, білім беру саласындағы кемеітушілікке қарсы күрес туралы Конвенция, балалардың өмір сүруін, қорғалуын және дамуын қамтамасыз ету туралы Дүниежүзілік декларация; ҚР «Білім туралы», «Мүмкіндігі шектеулі адамдарды әлеуметтік медициналық-педагогикалық және түзету арқылы қолдау туралы» Заңдарымен, ҚР Білім және ғылым министрлігінің бұйрықтары мен нұсқаулықтарымен, «Мүмкіндігі шектеулі балаларды психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік ұсынымдармен» (2011 жылғы 12 желтоқсандағы № 524) және осы Ережемен.

3. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің мақсаттары мен міндеттері

3.1. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің мақсаты тәрбиеленушілерді барынша дамыту, оларды табысты тәрбиелеу, оқыту және әлеуметтендіру үшін жағдай жасауға бағытталған ағартушылық, диагностикалық және түзету іс-шараларының кешенін іске асыру арқылы білім беру процесінің барлық қатысушыларына психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді ұйымдастыру болып табылады. Бұл ретте сүйемелдеу объектісі тәрбие-білім беру процесі, сүйемелдеу пәні-баланың даму жағдайы болып табылады.

3.2. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің міндеттері:

- тәрбиеленушінің жеке басының құқықтары мен мүдделерін қорғау, олардың психологиялық және физикалық дамуы мен оқуының қауіпсіз жағдайларын қамтамасыз ету, психологиялық-педагогикалық мәселелерді шешуге қолдау көрсету және жәрдемдесу;

- даму және оқыту проблемаларының пайда болуын болдырмау үшін баланың даму мүмкіндіктері мен ерекшеліктерін кешенді диагностикалау;

- түзету-дамыту жұмысының жеке бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру, сондай-ақ білім беру бағдарламаларын балалардың мүмкіндіктері мен қабілеттеріне бейімдеу;

- білім беру процесінің барлық субъектілері арасындағы өзара түсіністік пен өзара іс-қимылды нығайтуға жәрдемдесу;

- педагог қызметкерлер, ата-аналар арасында консультативтік-ағарту жұмысы;

3.3. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің мамандары өз қызметін 1.5-тармақта көрсетілген қағидағарға сәйкес ұйымдастырады. лауазымдық нұсқаулықтарына сәйкес осы Ереже.

3.2. Баланы және оның отбасын сүйемелдеу туралы шешімді ОПМПК ұсынымдары, қорытындылары негізінде қызметтің барлық мамандары бірлесіп қабылдайды.

3.4. Психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу қызметі балаларды тәрбиелеу мен дамытуда білім беру ұйымына көмек көрсететін білім беру, денсаулық сақтау, әлеуметтік қорғау мекемелерімен және ұйымдарымен, әлеуметтік әріптестермен тығыз байланыста жұмыс істейді.

4. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің негізгі бағыттары

4.1. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің негізгі бағыттарына мыналар жатады:

- психоәлеуметтік диагностика-балалардың бастапқы мүмкіндіктерін, тұлғаның жеке ерекшеліктері мен бейімділігін, оның оқыту және тәрбиелеу процесіндегі әлеуетті мүмкіндіктерін анықтау бойынша зерттеулер жүргізу, сондай-ақ дамудағы ауытқуларды, оқудағы қиындықтардың себептерін, әлеуметтік бейімделуді анықтау; әлеуметтік тәуекелдің әлеуетті және нақты топтарын анықтау;

- психокоррекциялық жұмыс-педагог-психологтың, логопед-мұғалімнің, дефектолог-мұғалімнің, дәрігердің түзету-дамыту жұмысының бағдарламаларын әзірлеу жөніндегі бірлескен қызметі; әлеуметтік-психологиялық тренингтерді, рөлдік ойындарды, ата-аналар арасында топтық пікірталастарды, білім беру процесіне қатысушылардың жалпы және арнайы қабілеттерін дамыту жөніндегі педагогикалық ұжымды ұйымдастыру және өткізу;

- әрбір жас кезеңінде оқушылардың толыққанды тұлғалық дамуы мен өзін-өзі анықтауы үшін жағдай жасау мақсатында, сондай-ақ жеке тұлғаның қалыптасуы мен интеллекттің дамуындағы ықтимал бұзылулардың уақтылы алдын алу үшін білім беру процесіне қатысушыларға психологиялық-педагогикалық білім беру;

- білім беру процесіне қатысушыларға әртүрлі психологиялық-педагогикалық мәселелер бойынша әлеуметтік-педагогикалық және психологиялық кеңес беру; балалар мен ата-аналарға өмірлік қиын жағдайды жеңуге көмектесу; педагогтерге даму, тәрбие және оқыту мәселелерінде кеңес беру;

- ұйымдастырушылық-әдістемелік қызмет-ұйымдастырушылық-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік жұмыс жүргізу (сүйемелдеу нәтижелерін талдау және жалпылау, оны жетілдіру бойынша ұсынымдар әзірлеу, ғылыми зерттеулер материалдарын өңдеу); әдістемелік бірлестіктерге, семинар-практикумдарға, тәрбие және әлеуметтену мәселелері жөніндегі конференцияларға қатысу;

тәрбиеленушілердің жағдайын ескере отырып, сауықтыру бағдарламаларын әзірлеуге және іске асыруға қатысу инновациялық әдістемелерді меңгеру бойынша семинарлар, тренингтер мен консультациялар ұйымдастыру және өткізу; мүмкіндігі шектеулі балалардың деректер банкін қалыптастыру, психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу бойынша отандық және шетелдік ғылым мен практиканың жетістіктерін зерделеу.

5. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің құжаттамасы

5.1. Директор бекіткен психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің перспективалық жылдық жұмыс жоспары.

5.2. Директор бекіткен сүйемелдеу мамандарының жұмыс кестесі.

5.3. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметі отырыстарының кестесі мен хаттамалары

5.4. ЕББҚ бар балалардың психологиялық-педагогикалық профилі;

5.5. Түзету-дамыту жұмысының жеке бағдарламалары, ЕББҚ бар балаларға арналған Жеке оқу бағдарламалары;

5.6. Ата аналардың жекелеген санаттарына арналған тақырыптық топтық консультациялар мен консультациялардың жоспары кестесі;

5.7. Білім беру процесіне қатысушыларға арналған оқыту семинарларын өткізу кестелері мен тақырыптары

5.8. ПМПҚ құжаттары;

5.9. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің жұмысын жылдық талдау.

5.10. Серіктестік қатынастар шарттары

6. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметі мамандарының жауапкершілігі

6.1. ҚР заңнамасында белгіленген тәртіппен психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің мамандары:

- түзету ұйымдасқан қызметі кезіндегі балалардың өмірі мен денсаулығы;
- соңғысының физикалық немесе психикалық денсаулығының нашарлауына әкеп соқтырған өз құзыреті шегінде баланы тексеру бойынша негізсіз қорытынды шығару;
- баланың жеке басының құқықтары мен бостандықтарын сақтау;
- тексеру кезінде алынған деректердің құпиялылығы;
- құжаттаманы жүргізу және оның сақталуы;
- еңбек тәртібін, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелерін сақтау.